

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

С.А.Омельчук

Перший проректор

10 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
З АСПРАНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти – докторів філософії PhD

Кафедра педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є.Петухова
(назва кафедри)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
(назва спеціальності)

Курс: другий
Семестр: четвертий

Форма навчання /денна/вечірня/заочна

Херсон – 2021

Програма розроблена:

1.Пермінова Л.А. зав.кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту
імені проф. Є. Петухова, професор

Затверджена на засіданні кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту
імені проф. Є. Петухова

(назва кафедри)

Протокол №9 від «09» квітня 2021 р.

Завідувачка кафедри (Пермінова Л.А.)

Уточнена на засіданні кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту
імені проф. Є. Петухова

(назва кафедри)

Протокол №7-а від «08» лютого 2022 р.

Завідувачка кафедри (Пермінова Л.А.)

1.

ВСТУП

Виробнича практика передбачає ознайомлення із специфікою науково-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти I-II та III-IV рівнів акредитації, оволодіння уміннями та навичками організації навчальної, виховної та наукової роботи зі студентами, проведення науково-дослідної роботи в умовах, що максимально наближені до майбутньої професійної діяльності здобувача третього освітньо-наукового рівня.

2.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Аспірантська практика є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців третього рівня вищої освіти, яка проводиться для аспірантів всіх форм навчання на II курсі (кредити ECTS).

Асистентська практика для аспірантів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки є одним із засобів успішної підготовки до роботи викладача закладу вищої освіти (далі - ЗВО), та проводиться в умовах максимально наближених до реальної професійної діяльності.

Термін проведення: аспірантська практика передбачена у 4 семестрі протягом з 22.03.2021 р. до 16.04.202 р. Виробнича практика з підготовки докторів філософії проходить на базі закладів вищої освіти I – II та III-IV рівнів акредитації (II рік навчання, IV семестр).

Термін проходження практики: 4 тижні.

Організатором практики здобувачів вищої освіти ОС «Доктор філософії», які навчаються за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, є кафедра педагогіки, психології й освітнього менеджменту ім. проф. Є.Петухова.

Аспірант закріплюється за науковим керівником, який консультує практиканта і надає відгук про його роботу наприкінці практики.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням програми практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу практиканта, відвідування занять та інші види його роботи зі здобувачами вищої освіти, вживає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про проходження практики.

Гарант освітньої програми знайомить аспірантів з формою та змістом звітної документації і спільно з керівником здійснює облік проходження практики аспірантами.

Контроль за виконання програми практики аспірантів здійснює гарант відповідної освітньої програми та науковий керівник.

Загальне керівництво та контроль за проходження практики аспіранта покладається на гаранта відповідної освітньої програми.

Мета аспірантської практики – закріплення теоретичних знань в галузі науково-педагогічної, викладацької, дослідницької праці, а також набуття практичних навичок цієї роботи.

Мета має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності у таких напрямках роботи (блоках):

1) навчально-методичний – підготовка доктора філософії як викладача навчальних дисциплін зі спеціальності 011 Освітні педагогічні науки

2) науково-дослідницький – підготовка доктора філософії як науковця, дослідника у галузі 01 Освіта/Педагогіка

3) психолого-педагогічний – підготовка доктора філософії до забезпечення загальнопедагогічної діяльності, куратора студентської групи у закладі вищої освіти.

Кожен із вказаних блоків забезпечує набуття загальних та фахових компетентностей доктора філософії із спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Завдання аспірантської практики полягають у:

1) безпосередньому ознайомленні та практичному оволодінні аспірантами-практикантами формами та методами викладання;

2) вихованні у аспірантів-практикантів творчого підходу до навчально-методичної роботи, науково-дослідницької праці, формуванню потреби у самовихованні, підвищенні своєї професійної кваліфікації;

3) здобутті аспірантами професійних якостей майбутнього викладача – вміння готувати лекційний матеріал з використанням останніх досягнень у галузі соціальної роботи, чітко, доступно, логічно, послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією тощо;

4) формуванні вміння критично оцінювати рівень викладацької діяльності своїх колег та робити висновки щодо організації власної науково-педагогічної роботи;

5) розвинути базові soft skills: креативність, робота в команді, емоційний інтелект, взаємодія з людьми, тайм-менеджмент, саморозвиток, критичне мислення.

Компетентності, які повинен здобути аспірант

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти під час виробничої практики аспіранти повинні оволодіти такими компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 05. Здатність до ініціювання та втілення інновацій для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих освітньо-педагогічних проблем. ЗК 07. Здатність адекватно оцінювати освітнє середовище, визначати власне місце в ньому, проектувати стратегії своєї діяльності з урахуванням інтересів і потреб соціальних груп відповідно до суспільних норм і правил.
------------------------------	--

<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 02. Здатність популяризувати кращі здобутки педагогічної теорії й практики українського та інших народів, застосовувати їх у професійній діяльності;</p> <p>ФК 05. Знання інноваційних освітніх тенденцій і напрямів, наукових засад управління й забезпечення якості освіти, способів їх реалізації в практиці загальної середньої та вищої школи</p> <p>ФК 06. Здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення освітніх явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері науково-педагогічної діяльності.</p> <p>ФК 09. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у освітню практику.</p> <p>ФК 10. Здатність до викладацької діяльності в умовах формальної та неформальної освіти.</p> <p>ФК 14. Здатність організовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників освітнього процесу на засадах партнерських стосунків, формувати позитивні міжособистісні взаємини в студентському колективі, формувати корпоративну культуру й імідж ЗВО.</p>
---	---

Очікувані результати практичної підготовки:

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 04. Вести діалог і полілог на засадах професійної етики наукового співтовариства; застосовувати термінологію галузі наукового дослідження, виконувати письмовий переклад та письмовий анотаційний переклад текстів з дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПРН 07. Ініціювання та втілення інновацій для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих освітніх проблем, планування й управління змінами для вдосконалення існуючих та розроблення нових освітніх систем.

ПРН 10. Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення педагогічних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у науково-педагогічній діяльності.

ПРН 11. Дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів освітньо-педагогічної роботи.

ПРН 13. Використовувати інноваційні педагогічні методи у вирішенні завдань освіти та викладанні фахових дисциплін у вищих закладах освіти в умовах формальної та неформальної освіти.

ПРН 16. Демонструє здатність організовувати освітній процес і викладання дисциплін відповідно до мети, завдань, форм та засобів у сучасних закладах вищої освіти, з урахуванням наукової, навчально-методичної, організаційно-педагогічної складової та нормативно-правового забезпечення функціонування освіти в Україні.

ПРН 19. Застосовувати сучасні технології трансформації та конструктивного розв'язання конфліктів, досягнення прийняття спільних рішень, відповідати за обґрунтовані рішення та їх успішне виконання.

ПРН 20. Вміти співпрацювати в організованій груповій роботі, планувати, розробляти та спільно реалізовувати освітні проекти, застосовувати інноваційні стратегії спілкування, на партнерських засадах.

ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Включає освітню, науково-методичну, організаційно-виховну роботу

Участь у настановчій та підсумковій конференціях щодо організації та проходження аспірантської практики.

Складання індивідуального плану роботи на час проходження практики.

Знання програми з основних курсів відповідної спеціальності у ЗВО.

Знання традиційних та новітніх технологій при викладанні у ЗВО.

Відвідування лекцій, семінарів, лабораторних робіт провідних викладачів кафедри та самостійне проведення занять.

Добір матеріалів до практичних і семінарських занять.

Проведення методичного аналізу навчального матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння студентами.

Відвідування та участь у психолого-педагогічному обговоренні лекції, практичного заняття аспіранта-практиканта.

Спостереження за індивідуальною роботою зі студентами: графіки, форми, зміст, вимоги до оформлення документації;

Проведення лекційних, практичних, лабораторних і семінарських занять.

Ознайомлення з системою студентського самоврядування в академічній групі, на факультеті, у ЗВО.

Вивчення плану виховної роботи факультету, тьютора (куратора) академічної групи та ознайомлення з правилами його оформлення.

Вивчення обов'язків куратора академічної групи: функції, особливості планування роботи.

Допомога у виконанні обов'язків тьютора (куратора) академічної групи.

Знайомство з роботою науково-дослідних структурних підрозділів університету, факультету (наукових шкіл, центрів, лабораторій, студентської соціально-психологічної служби тощо).

Участь у науково-методичних семінарах, які проводяться керівником практики, викладачами базової кафедри.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Вивчити особливості організації системи наукової роботи студентів відповідного факультету.

2. Взяти участь у роботі науково-дослідних структурних підрозділів університету, факультету (наукових шкіл, центрів, лабораторій, студентської соціально-психологічної служби тощо).

3. Підготувати наукову статтю за темою дослідження (до публікації у фаховому періодичному науковому виданні категорії «Б»).

4. Здійснити аналіз матеріалів за темою дисертаційного дослідження з використанням дослідницьких методів.

5. Взяти участь у науково-методичних та науково-практичних заходах, кафедри, факультету, університету.

6. Підготувати повідомлення на сайт факультету про проходження практики.

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Про результати проходження практики аспірант звітує на засіданні кафедри.

Підсумкова оцінка з аспірантської практики визначається кафедрою на основі звіту аспіранта та звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

Звітна документація включає:

1. Звіт про проходження практики (2 екземпляри: 1- подається у відділ аспірантури та докторантури, 1 – зберігається на кафедрі)
2. Щоденник практики (1 екземпляр - подається у відділ аспірантури та докторантури)
3. Текст двох лекцій (1 екземпляр - зберігається на кафедрі)
4. Дві методичні розробки до семінарського заняття (1 екземпляр - зберігається на кафедрі)
5. Рецензія керівника на лекцію (1 екземпляр - зберігається на кафедрі)

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Після закінчення проходження виробничої практики аспіранти протягом трьох днів подають керівнику практики таку документацію:

1. Письмовий звіт про проходження практики. У звіті має бути зазначена вся виконана аспірантом-практикантом робота; позитивні та негативні моменти в організації та змісті практики, побажання та рекомендації щодо покращення організації та змісту практики.

До звіту можуть бути подані схеми, таблиці, зразки матеріалів, фото, малюнки тощо.

Звіт датується та підписується аспірантом-практикантом, а також керівником-методистом.

Затверджується звіт на засіданні базової кафедри.

Індивідуальні звіти аспірантів-практикантів є основним звітним документом. На основі усного звіту (у формі захисту) та письмового індивідуального звіту на засіданні кафедри затверджується загальна оцінка практики.

2. Відгук наукового керівника про проходження практики.

3. Щоденник виробничої практики.

У щоденник практики заносяться всі заходи, пов'язані з проходженням практики, інші види робіт (робота в бібліотеці, консультації з науковим керівником і т.п.), дається їм аналіз.

4. Індивідуальний план роботи аспіранта-практиканта, підписаний науковим керівником практики.

5. Тексти лекцій (2 лекції – 4 години) із наочним наповненням, презентацією та з рецензіями викладача-методиста.

6. Методичні розробки (4 семінарських заняття – 8 годин) з рецензіями викладача-предметника.

7. Дидактичні матеріали до занять з курсу з використанням інноваційних технологій.

8. Розробка виховного заходу з академічною групою.

9. Розробка позааудиторного заходу з актуальних питань сучасної науки.

10. Матеріали наукової статті за темою дослідження.

11. Інші матеріали за результатами науково-дослідницької діяльності.

12. Підтверджуючі матеріали (скрін-копії з посиланнями на джерело) про висвітлення інформації (на сайті університету, факультету, в соціальних мережах, ЗМІ тощо) щодо проходження практики.

ПІДСУМКОВА ЗВІТНІСТЬ

За результатами проходження практики аспірант та його керівник подають:

1) на кафедру:

- звіт про проходження практики;
- відгук керівника про проходження практики.

2) у відділ аспірантури та докторантури:

- звіт про проходження практики;
- витяг з протоколу засідання кафедри про проходження практики.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

При оцінюванні практики загалом враховуються такі показники:

- організованість і дисциплінованість аспіранта-практиканта під час проходження практики;
- ініціатива і творчість, рівень викладацької майстерності, виявлені в період проходження практики;
- якість навчально-методичної роботи аспіранта;
- якість виховної роботи зі студентською групою і окремими студентами;
- якість науково-дослідницької роботи аспіранта;
- якість оформлення документації з практики;
- своєчасність здачі документації.

Основними критеріями оцінки результатів виробничої практики виступають:

«Відмінно» (А) (90-100 балів) або «5» ставиться практиканту, який вчасно і на високому рівні виконав весь намічений обсяг навчально-виховної роботи, що вимагається програмою, виявив уміння, спираючись на психолого-педагогічну теорію, правильно визначив і ефективно здійснював основне виховне завдання та залучення студентів до науково-дослідної діяльності, способи і результати його розв'язання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей студентів; навчально-виховна та дослідна робота виконана на високому рівні (висока якість практики визнається викладачем провідної для даного аспіранта дисципліни у тому закладі, де проводилася практика, керівником практики), якщо практикант проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний на всіх ділянках роботи, завоював повагу і виключно позитивну оцінку серед студентів і педагогічного колективу, керівників практики; здав у визначений термін правильно оформлену документацію; виконав на високому рівні наукове дослідження з теми наукової роботи. Успішність становить не нижче 90%.

«Добре» (В,С) (75-89 балів) або «4». Цією оцінкою характеризується практика аспіранта, який повністю виконав програму виховної та наукової роботи зі студентами, виявив уміння, спираючись на психолого-педагогічну теорію, визначив основне виховне завдання і способи його розв'язання, проявляв ініціативу в роботі; у тому випадку, коли навчально-виховний процес і дослідна робота організовані на достатньому методичному рівні; аспірант-практикант допустив деякі методичні помилки, але зміг їх з власної ініціативи самостійно виправити, або пояснити причину їх допущення в процесі обговорення результатів навчального чи виховного процесу, дослідної роботи. В ході практики аспірантом не допускалася неорганізованість, шаблонність на всіх ділянках

роботи. Аспірант одержав задовільну оцінку своєї діяльності серед студентів; здав у визначений час правильно і повністю оформлену документацію; виконав на достатньому науково-методичному рівні наукове дослідження з теми наукової роботи. Успішність становить не нижче 75%.

«Задовільно» (Д, Е) (60-74 бали) або «3». Результати педагогічної практики свідчать про те, що загалом вони позитивні і аспірант на задовільному рівні забезпечив навчально-виховний процес і виконав заплановане наукове дослідження, але не проявив при цьому глибокого знання психолого-педагогічної теорії й уміння застосовувати її, припускався помилки в плануванні окремих моментів навчально-виховної діяльності, не враховував у достатній мірі вікові та індивідуальні особливості; допустив незначні порушення вимог щодо доцільної організації навчально-виховної та наукової діяльності, які вмів виправити або пояснити їх причини при зверненні на це уваги методиста, керівника практики і не повторює їх у подальшій роботі. Загальна оцінка діяльності аспіранта-практиканта викладачем провідної дисципліни задовільна, але при цьому можуть бути дані і деякі рекомендації по вдосконаленню підготовки до педагогічної діяльності. Аспірант проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо ініціативний та самостійний, вчасно здав документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки згідно вказівок керівника практики. Наукове дослідження виконано на достатньому рівні, щоправда під постійним контролем наукового керівника. Успішність становить не нижче 60%.

«Незадовільно» (FX) (35-59 балів) тобто «2» ставиться аспіранту – практиканту, який не виконав програму навчально-виховної, науково-дослідної роботи, виявив слабе знання психолого-педагогічної теорії, невміння застосовувати її для постановки і реалізації виховних завдань, встановлювати правильні взаємостосунки з усіма учасниками навчально-виховного процесу й організувати педагогічну доцільну діяльність; не готовий до забезпечення доцільної навчально-виховної та дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі внаслідок недостатніх знань з провідної дисципліни, методики і основ організації науково-дослідної діяльності або через недобросовісне ставлення до науково-педагогічної та методичної діяльності. Успішність становить не нижче 35%. ПРАКТИКА НЕ ЗАРАХОВУЄТЬСЯ

Бал «F» (1 – 34 бали) свідчить про те, що аспірант абсолютно не володіє навичками, які передбачає кожен з блоків фахової підготовки і потребує повторного проходження не тільки виробничої практики, а й фахової підготовки в цілому. Успішність становить значно нижче 34%. ПРАКТИКА НЕ ЗАРАХОВУЄТЬСЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

№ з\п	Види робіт	К-сть балів
1.	Систематичне ведення щоденника виробничої практики	0 – 5
2.	Оформлення індивідуального плану роботи аспіранта-практиканта	0 – 5
3.	Підготовка та проведення 2 лекцій	0 – 20
4.	Методичні розробки та проведення 4 семінарських занять	0 – 20

5.	Розробка та проведення виховного заходу з академічною групою	0 – 5
6.	Розробка та проведення позааудиторного заходу з актуальних питань сучасної науки.	0 – 5
7.	Виконання завдань змістового модулю II. Виховна діяльність	0 – 10
8.	Виконання завдань змістового модулю III. Методична діяльність	0 – 10
9.	Виконання завдань змістового модулю IV. Дослідницька діяльність	0 – 10
10.	Інші матеріали за результатами науково-дослідницької діяльності Висвітлення інформації (на сайті університету, факультету, в соціальних мережах, ЗМІ тощо) щодо проходження практики	0 – 5
11.	Своєчасне оформлення та здача звітної документації	0 – 5
Усього (максимальна кількість балів)		100

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти протягом трьох днів після завершення проходження практики подає звітну документацію.

Звітна конференція із захисту практики проходить у форматі круглого столу, де здобувачі вищої освіти доповідають про виконання програми практики.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та в залікову книжку здобувача вищої освіти за підписом групового керівника практики.

Здобувачі вищої освіти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час (при наявності відповідних документів).

Виробнича практика аспірантів завершується диференційованим заліком за стобальною системою: «відмінно» (рівень А), «добре» (рівень В, С), «задовільно» (рівень Д,Е) і «незадовільно» (рівень FХ, F).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

ОСНОВНА

1. Barck-Holst P., Nilsson Å., Åkerstedt T., Hellgren C. Coping with stressful situations in social work before and after reduced working hours, a mixed-methods study // *European Journal of Social Work*. 2019. DOI: 10.1080/13691457.2019.1656171
2. *Handbook of Qualitative Research* / Denzin N. K., Lincoln Y. S. (eds). 3d ed. Thousand Oaks: Sage Publications, 2005. 1210 p. 19. Helton J.J., Schreiber J.C., Wiley J., Schweitzer R. Finding a routine that works: A mixed methods study of foster parents // *Child & Family Social Work*. 2018. Vol. 23. P. 248–255.
3. *Participatory Social Work: Research, Practice, Education* / Granosik, M. et al., eds. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019. 376 p.
4. Булгакова Н.Б. Педагогіка вищої школи: Конспект лекцій. К. : НАУ, 2003. 40 с.
5. Васянович Г.П. Педагогіка вищої школи: Навч.-метод. посібник.Л.,2000.100с.
6. Вербицкий А. А. Теория контекстного обучения как основа педагогических технологий / А. А. Вербицкий // Завуч. – 1998. – №5. – С. 96–111
7. Вища освіта України і Болонський процес: Навч.посіб./ За ред. В.Г.Кремня. Тернопіль: Навч. Книга, 2004. 384 с.
8. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
9. Вонсович В. П. Використання імітаційних технологій і прийомів у навчально-професійній діяльності студентів [Електронний ресурс] / В. П. Вонсович: доступ до матеріалів статті : <http://www.nbu.gov.ua>.
10. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: Навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
11. ДСТУ 3008: 2015: Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДВ «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.
12. ДСТУ 3008:2015: Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. URL: http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
13. ДСТУ 8302:2015: Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>.
14. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014. № 1556-УІІ. Голос України. 6 серпня, 2014.
15. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання /Упоряд. Л. Галіцина. – Інноваційні педагогічні технології навчання професії: Монографія /Нікуліна А.С., Максименко Ю.Б., Матвеев Г.П., Заславська С.О., Сілаєва І.С., Костюченко М.П., Молчанов В.М.; за ред.. Нікуліної А.С. – Донецьк:ДІПО ІПП, 2005. – 385 с. Київ: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
16. Карагодіна О., Семигіна Т. Розвивальний потенціал досліджень у соціальній роботі // *Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (13–14 березня 2020 року, Київ) / за ред. Ю.М. Швалба. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. С. 49–52.
17. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації.К. : Грамота, 2003. 216 с.
18. Кузь В.Г. Організація педагогічного дослідження. Знання України, 2006.48 с.
19. Лукашенко М. П. Соціальна робота (теорія та практика) [Текст] : затв. МОН України як підручник для студ. ВНЗ / М.П. Лукашенко,Т.В. Семініга. 2-ге вид., стереотипне. К. : Каравела, 2017. 367 с.
20. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи: теорія виховання: Навч.посіб. / Київський

- національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: ВГЦ « Київський ун-т», 2006. 60 с.
21. Методика викладання спеціальних дисциплін: навч. посіб. / уклад.: Т. Д. Кочубей; МОН України, Уманськ. держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2018. 124 с.
 22. *Основи методології та організації наукових досліджень* / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с. 7. Пахомова Л. В. *Підготовка майбутніх соціальних педагогів до використання інноваційних технологій у професійній діяльності*. Дис. ... канд.пед.наук за спеціальністю 13.00.05 – соціальна педагогіка. Харків: Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5235>
 23. Положення про аспірантську практику ХДУ 2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%9F%D0%A0%D0%9E%20%D0%90%D0%A1%D0%9F%D0%86%D0%A0%D0%90%D0%9D%D0%A2%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%A3%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%A3%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%202021.pdf?id=d86e3766-655a-42f9-ab5c-9e9ca1297eee>
 24. Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук в Херсонському державному університеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D1%83%20%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8F%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%20%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%20%D0%B2.pdf?id=480e1d80-97d1-4d1f-85b8-0c6db3eddd42>
 25. Радченко І. А. Методологія і методика наукових педагогічних досліджень. Умань: УніверсУМ, 2017. 104 с.
 26. Семигіна Т.В. Клієнти соціальної роботи як співдослідники // *Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень*: матеріали міжнародної наукової конференції (10 липня 2020 р.). Т.2. Вінниця: МЦНД, 2020. С.33-35.
 27. Семигіна Т.В. Чи завжди цифри мають значення: Огляд парадигм дослідження у соціальній роботі // *Path of science*. 2020. Vol. 6. № 7. Р. 3001-3011.
 28. Сисоєва С.О., Бондарева Л.І. Педагогічні технології професійної підготовки: навчальний тренінг. – Київ: Відкритий Міжн. Університет розвитку людини, 2006.
 29. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч.посіб.К.: Вища школа, 2005. 250 с.
 30. Соціальна робота: від теорії до практики: колективна монографія / авт. кол.: І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, Н. М. Коляда та ін. Умань : ФОП Жовтий, 2017. 200 с.
 31. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: Навч.-метод. посіб. Одеса: Юридична література, 2002. 80 с.
 32. Чебан О.І. Філософія позитивізму та постпозитивізму в оцінювальному дослідженні // *Державне будівництво*. 2013. №1
 33. Чирва Г. Методологія та організація наукових досліджень / уклад. Чирва Г. Умань : Візаві, 2018. 188 с.

ДОПОМІЖНА
Інформаційні ресурси

<https://mon.gov.ua/ua> - сайт Міністерства освіти і науки України.

www.nbuv.gov.ua – сайт бібліотеки ім. Вернадського.

<https://naqa.gov.ua> - Національне агенство із забезпечення якості освіти.

<http://www.kspu.edu.ua> – Херсонський державний університет

ДОДАТКИ
ВИМОГИ
ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Додаток А

Херсонський державний університет
Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки, психології й освітнього
менеджменту ім. проф. Є. Петухова

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Студента – практиканта

(прізвище, ім'я, по батькові)
_____ групи

Науковий керівник практики:

Херсон – 20__

Херсонський державний університет
Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки, психології й освітнього
менеджменту ім. проф. Є. Петухова

**МАТЕРІАЛИ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Аспіранта – практиканта

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
_____ групи

Керівник практики:

ЩОДЕННИК

виробничої практики зі спеціальності (титульна сторінка)

Щоденник
виробничої практики зі спеціальності
студента-практиканта

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

П курсу _____ групи факультету _____

Херсонського державного університету

Місце проходження практики: _____

Термін проходження практики: _____

Керівник практики: _____

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника

- 1.Щоденник повинен відображати всю роботу студента-практиканта.
- 2.Студент зобов'язаний вести своєчасні та регулярні записи у щоденнику практики.

Схема щоденника

Дата і час	Зміст роботи	Аналіз діяльності